

16.06.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**16 Haziran 2021
Çarşamba**

16.06.2021

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

16 Haziran 2021 Çarşamba

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetler ve Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri Hakkında Yönetmelik
- Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Mehmet Akif Ersoy Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2021/30)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 3/3/2021 Tarihli ve E: 2018/134, K: 2021/13 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 29/4/2021 Tarihli ve E: 2020/71, K: 2021/33 Sayılı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 11/3/2021 Tarihli ve 2018/28925 Başvuru Numaralı Kararı

Mısır fiyatları ürün kalitesi endişesiyle yükseldi

Mısır fiyatları ABD'deki ürün kalitesinin beklentilerden kötü olduğuna işaret eden raporun ardından yükseldi, ancak hava koşullarının rekolte açısından olumlu bir hal alacağı beklentisi fiyatlardaki yükselişi sınırladı.



Mısır fiyatları, ABD'deki ürün kalitesinin beklentilerden kötü olduğuna işaret eden raporun ardından yükseldi.

Hava koşullarının rekolte açısından olumlu bir hal alacağı beklentisi mısır fiyatlarındaki yükselişi sınırlarken, buğday fiyatları art arda üçüncü günde de geriledi, soya fasülyesi ise kayıplarını artırdı.

ABD Tarım Bakanlığı tarafından dün yayımlanan haftalık hasat raporuna göre en üst kaliteye sahip mısırların toplam hasata oranı bir önceki haftaya göre 4 puan düşüşle yüzde 68'e indi. Bakanlık soya fasülyesi kalite tahminini 5 puan azaltarak yüzde 62'ye düşürdü. İki üründe de kalite düşüşü piyasaya beklentilerini aştı.

ABD'nin başlıca tarım havzalarından Orta Batı bölgesinde ise sıcaklıkların düşmesi ve yağış tahminleri rekolteyi destekleyici koşulların var olduğuna işaret etti.

Chicago borsasında en yüksek işlem hacmine sahip olan mısır vadeli kontratları dün yüzde 3.7 geriledikten sonra bugün yüzde 0.2 artışla 6.60 dolar/bushel, yani 259.83 dolar/ton seviyesine yükseldi. Soya fasülyesi yüzde 0.1 değer kaybederek 14.71 dolar/bushel yani 540.50 dolar/ton seviyesine geriledi. Buğday yüzde 0.8 gerileyerek 6.69 dolar/bushel yani 245.82 dolar/ton seviyesine düştü.

Merkez Bankası'ndan swap bilgilendirmesi: 46 milyar TL ve 35 milyar yuan hesapta

Merkez Bankası, Çin'le swap anlaşmasının 35,1 milyar TL ve 23 milyar Çin yuanı artırılarak toplam 46 milyar TL ve 35 milyar Çin yuanına ulaştığını ve tutarın hesaba girdiğini duyurdu.



Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Çin Halk Cumhuriyeti Merkez Bankası ile 30 Mayıs 2019 tarihinde imzalanan ikili para takası (swap) anlaşmasının 35,1 milyar TL ve 23 milyar Çin yuanı artırılarak toplam 46 milyar TL ve 35 milyar Çin yuanına ulaştığını duyurdu.

TCMB'den yapılan açıklamada artırılan söz konusu rakamın 15 Haziran 2021 tarihi itibarıyla TCMB hesaplarına girdiği duyuruldu.

Açıklamada "Para takası anlaşmasının temel hedefi yerel para birimleri üzerinden gerçekleştirilen ticareti kolaylaştırmak ve iki ülkenin finansal istikrarına destek sağlamaktır" denildi.

TÜİK: Ücretli çalışan sayısı yıllık yüzde 17,1 arttı

Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında ücretli çalışan sayısı, nisanda geçen yılın aynı ayına göre yüzde 17,1 artış gösterdi.



Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), nisan ayına ilişkin ücretli çalışan istatistiklerini yayımladı.

Buna göre, sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında ücretli çalışan sayısı Nisan 2020'de 11 milyon 482 bin 516 kişi iken bu yılın nisan ayında yüzde 17,1 artışla 13 milyon 443 bin 707 kişiye yükseldi.

Söz konusu ayda ücretli çalışan sayısı sanayi sektöründe yıllık bazda yüzde 16, inşaat sektöründe yüzde 45,6 ve ticaret-hizmet sektöründe yüzde 13 arttı.

Aylık değişim

Sanayi, inşaat ve ticaret-hizmet sektörleri toplamında ücretli çalışan sayısı nisanda, bir önceki aya göre yüzde 1,4 artış kaydetti.

Bu dönemde ücretli çalışan sayısı sanayi sektöründe yüzde 1,2, inşaat sektöründe yüzde 1,6 ve ticaret-hizmet sektöründe yüzde 0,6 yükseldi.

Bütçe geliri, ötelenmeyen vergilerle yüzde 53,5 arttı

Merkezi yönetim bütçesi, mayısta 13,4 milyar lira açık verdi. 5 aylık açık 7,5 milyar lira oldu. Mayısta vergi gelirleri yüzde 67 arttı. Dikkat çeken artış yüzde 633 ile geçen yıl ötelenen dahilde alınan katma değer vergisi gelirinde oldu.



Bütçe gelirleri mayısta yüzde 53,5 artışla 104 milyar 469 milyon liraya yükselirken, bütçe giderleri yüzde 38 artışla 117 milyar 940 milyona geldi. Bütçe açığı geçen yıl mayıstaki 17 milyar 301 milyon TL'den 13 milyar 371 milyon TL'ye indi. Nisanda ise bütçe açığı 16.9 milyar lira seviyesindeydi.

Bütçe gelirlerinin artmasında ve bütçe açığındaki görece gerilemede ise en büyük etki geçen yıl ertelenen vergilerin bu yıl döneminde alınması oldu. Bu yıl mayısta yine kapanma önlemleri devrede olsa da gelirler nisana ve geçen yılın aynı dönemine göre daha iyi bir performans sergilendi.

5 aylık açık 7,5 milyar lira

Hazine ve Maliye Bakanlığı mayıs ayına ilişkin bütçe sonuçlarına göre; yılın ilk beş ayındaki bütçe açığı 7 milyar 509 milyon lira oldu. Geçen yılın ilk beş ayında açık 90.1 milyar lira seviyesindeydi. 2020 Mayıs ayında 7 milyar 637 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2021 Mayıs ayında 575 milyon TL faiz dışı fazla verildi.

Önümüzdeki aylarda hem aşılamanın hızlanması hem ekonomik açılmanın bir kademe daha artması ve birçok şirketin faaliyete geçmesi bütçeye olumlu etkide bulunmaya devam edecek.

Eşel mobil sistemi ÖTV gelirini azalttı

Geçen yıl mayısta bütçe gelirleri yüzde 4,8 azalmış, bütçe giderleri ise yüzde 2,2 artmıştı. Özellikle ertelenen vergi gelirleri nedeniyle dahilde alınan katma değer vergisi yüzde 42,8, ithalde alınan katma değer vergisi yüzde 30,9 azalmıştı. Bu yıl her ne kadar kapanma önlemleri yine devrede olsa da ötelenmeyen vergi gelirleri ve tüketicinin bitmeyen otomobil aşkı bütçe gelirlerinin çok daha iyi bir performans sergilemesini sağladı.

Dahilde alınan KDV gelirinde yüzde 633 artış

Mayısta vergi gelirleri yüzde 66,9 artarak 92.3 milyar liraya çıktı. Dikkat çeken artış yüzde 633,2 ile geçen yıl ötelenen dahilde alınan katma değer vergisi gelirinde oldu. Bu yıl mayısta dahilde alınan katma değer vergisi geliri 10.1 milyar lira olarak gerçekleşti. Yine geçen yıl hem ötelenen hem kapanma nedeniyle ithalattaki düşüşten etkilenen ithalde alınan katma değer vergisi de yüzde 122,5 yükseldi ve 18.2 milyar lira gelir kazandırdı.

Özel Tüketim Vergisi yüzde 17,6 artarken motorlu taşıtlardan alınan ÖTV yüzde 197,3 artarak 4.2 milyar liralık gelire ulaştı. Alkollü içkilerden alınan ÖTV yüzde 68,7 artarken eşel mobil uygulamasının etkisiyle petrol ve doğalgaz ürünlerinden alınan ÖTV yüzde 51,8 azaldı.

Lüks konut vergisinden negatif gelir

Dijital hizmet vergisi ise 188 milyon 414 bin lira olarak gerçekleşti. Değerli konut vergisi ise negatif olarak gelir kaleminde yer aldı. Bütçe tablolarına göre mayısta değerli konut vergisi eksi 1 milyar 57 milyon lira oldu.

Öte yandan merkezi yönetim bütçe giderleri mayısta 117 milyar 940 milyon TL oldu. Faiz harcamaları 13 milyar 946 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 103 milyar 994 milyon TL olarak gerçekleşti. Emeklilere bayram ikramiyelerinin ödenmesi cari transferler kaleminde artışa neden oldu. Geçen yıl nisanda yapılan bu ödemeler bu yıl mayısta gerçekleştirildi ve 12.4 milyar liralık ödeme yapıldı.

Gelir dağılımında 11 yılın en kötüsü

Gelir dağılımı eşitsizliği ölçütlerinden olan Gini katsayısı, salgın yılında 0,410 ile 2009'dan bu yana en kötü seviyesini gördü. En zengin yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay artarken, görece yoksulluk oranında artış gözlemlendi.



Türkiye'de gelir dağılımı göstergeleri, salgın yılında önceki yıllara göre olumsuz bir tabloya işaret etti. Gelir dağılımındaki bozulma 11 yılın en kötü seviyesine gelirken, en zenginlerin toplam gelirdeki payı yükseldi. Görece yoksulluk oranında da artış gözlemlendi.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK), 2020 yılına ilişkin Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması sonuçlarına göre, bu dönemde Türkiye'de en yüksek gelire sahip yüzde 20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay, geçen yıl bir önceki yıla göre 1,2 puan artışla yüzde 47,5'e yükselirken, en düşük gelire sahip yüzde 20'lik grubun aldığı pay 0,3 puan azalarak yüzde 5,9'a geriledi.

Toplumun en zengin yüzde 20'sinin gelirinin en yoksul yüzde 20'sinin gelirine oranı 7,4'den 8'e yükseldi.

Gelir dağılımı 11 yılın en kötü seviyesinde

Gelir dağılımı eşitsizliği ölçütlerinden olan ve sifıra yaklaştıkça gelir dağılımında eşitliği, 1'e yaklaştıkça gelir dağılımında bozulmayı ifade eden Gini katsayısı, 2020'de bir önceki yıla göre 0,015 puan artışla 0,410 olarak tahmin edildi. 2014'te 0,391 seviyesine kadar gerileyen Gini katsayısı, 2009'da bu yana en kötü seviyesini gördü.

Hanehalkı kullanılabilir geliri yıllık 69 bin 349 TL

Yıllık ortalama hanehalkı kullanılabilir geliri yüzde 15,8 artarak 2020 yılı anket sonuçlarına göre 69 bin 349 TL oldu.

Yıllık ortalama eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert geliri bir önceki yıla göre yüzde 17,2 artışla 28 bin 522 TL'den 33 bin 428 TL'ye yükseldi.

Yıllık ortalama eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirlerinde en yüksek gelir, geçen yıla göre 5 bin 450 TL artarak 42 bin 712 TL ile tek kişilik hanehalklarının oldu. Çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalklarının yıllık ortalama eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert geliri 38 bin 141 TL iken tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarında bu değer 34 bin 577 oldu. En düşük yıllık ortalama eşdeğer kullanılabilir hanehalkı fert gelirine sahip hanehalkı tipi ise 25 bin 889 TL ile en az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hanehalkları oldu.

Görelî yoksulluk oranı yüzde 15 oldu

Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert medyan gelirinin yüzde 50'si dikkate alınarak belirlenen yoksulluk sınırına göre, yoksulluk oranı 2020 yılında 0,6 puan artarak yüzde 15 oldu. Medyan gelirin yüzde 60'ı dikkate alınarak belirlenen yoksulluk sınırına göre yoksulluk oranı ise son yılda 0,6 puan artarak yüzde 21,9 olarak gerçekleşti.

Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert medyan gelirinin yüzde 40'ı dikkate alınarak belirlenen yoksulluk sınırına göre, yoksulluk oranı bir önceki yıla göre 0,6 puanlık artış ile yüzde 8,9 olarak gerçekleşti. Medyan gelirin yüzde 70'i dikkate alınarak belirlenen yoksulluk sınırına göre ise yoksulluk oranı bir önceki yıla göre 0,5 puanlık artış ile yüzde 29 oldu.

Bakan Elvan: Veriler, iyileşme patikasında olduğumuza işaret ediyor

Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, ekonomiye ilişkin son verileri değerlendirdi. Elvan, "Veriler, iyileşme patikasında olduğumuza işaret ediyor" ifadelerini kullandı.



Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, "Ocak-mayıs faiz dışı dengesi, mali disiplin politikalarını kararlılıkla sürdürdüğümüzü gösteriyor." ifadesini kullandı.

Bakan Elvan, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, ekonomiye ilişkin son verileri değerlendirdi.

Elvan, "Ocak-mayıs faiz dışı dengesi, mali disiplin politikalarını kararlılıkla sürdürdüğümüzü gösteriyor. Dün açıklanan cari açık verisi, iyileşme patikasında olduğumuza işaret ediyor. Pandemi nedeniyle gerekirse, odaklı/seçici desteklerle vatandaşımızın yanında olmaya devam edeceğiz." değerlendirmesinde bulundu.

ABD'li yetkili: S-400'ler ile Kabil havaalanı teklifi arasında bağlantı yok

ABD Başkanı Joe Biden Brüksel'den Cenevre'ye giderken uçaқта bulunan ve isminin açıklanmasını istemeyen bir yetkili, Türkiye'nin satın aldığı S-400 savunma sistemlerinin hala gündemde olduğunu söyledi.



Amerika'nın Sesi'nin aktardığı habere göre, Biden'ın uçağında gazetecilerin sorularını yanıtlayan yetkili, hem NATO'da hem de Rusya'yla ilişkilerde, nükleer silah kontrolü ve silahsızlanma konularının masada olduğunu belirtti.

“S-400 sorunu Türkiye ile bizim aramızda”

Gazetecilerin S-400 konusunu sorması üzerine konuşan yetkili, “Bu, Türkiye ile bizim aramızdaki bir konu. Bizim yasalarımızla ilgili. Bu konunun Biden-Putin zirvesinde değerlendirmeye alınmasını beklemiyoruz” ifadelerini kullandı.

Yetkili, Türkiye'nin, ABD ve müttefiklerinin Afganistan'dan asker çekmesinin ardından Kabil'deki Hamid Karzai Havaalanı'nda güvenliği sağlama teklifiyle, S-400 sorununun bir bağlantısı olup-olmadığı sorusuna da, “Hayır, S-400 sistemiyle Kabil havaalanı teklifi arasında hiçbir bağlantı yok” yanıtını verdi.

Biden AB ile safları sıklaştırıyor

ABD Başkanı Joe Biden, Brüksel’de gerçekleştirdiği görüşmelerde ABD’nin Avrupa ile olan ittifakını güçlendirdi. Trans-Atlantik’in Çin tehdidi konusunda hemfikir olmasının yanı sıra ticaret, teknoloji, iklim ve sağlık alanında iki ülkede yeni işbirlikleri sinyali verildi.



ABD Başkanı Joe Biden’ın Avrupa Birliği (AB) Konseyi Başkanı Charles Michel ve AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ile gerçekleştirdiği görüşme, ABD ve AB ilişkilerini sağlamlaştırdı. ABD eski başkanı Donald Trump’ın ardından Biden’ın işbirlikçi yaklaşımı AB’nin de onayını alırken, iki ülkenin 17 yıllık uçak sübvansiyonlarında ateşkes ilan etmesi ve teknoloji ve iklim alanında da işbirliklerini sürdüreceği açıklamaları ikili ilişkilerin devamı için olumlu sinyaller verdi. Biden’ın Trump’a göre daha demokratik bir yaklaşım izlemesiyle “ABD geri döndü” mesajlarının yanı sıra, iki ülkenin de stratejik rakiplerinden Çin’e karşı fikir birliği sağlaması, ABD’nin ticari ve ekonomik gücünü AB ile pekiştirmesi anlamına geliyor.

Çin’e karşı işbirliği

Biden, Michel ve von der Leyen görüşmesinin öne çıkan noktalarından biri de ABD’li uçak üreticisi Boeing ve Avrupalı rakibi Airbus’a yönelik sübvansiyonları oldu. Biden, Trump döneminde getirilen söz konusu sübvansiyonlara yönelik sağlanan ateşkesi “önemli bir adım” olarak değerlendirirken, Çin’in iki taraf için de ticari ve ekonomik tehditler oluşturduğu böylesine bir dönemde gelecek için bir örnek oluşturabileceğini söyledi. Her iki ülkenin uçak üreticileri için eşit şartlar sağlamayı amaçladıklarını belirten Biden, “Daha da önemlisi, Çin’in kendi şirketlerine adil olmayan bir avantaj sağlayan bu alandaki pazar dışı faaliyetleriyle mücadele etmek için anlaştık,” ifadelerini kullandı. Biden ayrıca, anlaşmayla ilgili ABD ve müttefiklerinin “adil rekabet

ve şeffaflık gibi paylaşılan değerleri birlikte çalıştığında daha güçlü hale getirdiği” değerlendirmesini yaptı.

Ortak ticaret ve teknoloji konseyi kurulacak

Von der Leyen ve Michel ile görüşmesi öncesi “Selefimden daha farklı düşüncelere sahibim” ifadelerini kullanan Biden, bunu kanıtlar nitelikte bir adım daha attı. İki ülke arasındaki ticaret hacmi pandemiye rağmen 2020 yılında neredeyse 100 trilyon Euro’ya ulaşmıştı. Görüşme sonrası Beyaz Saray, iki ülkenin ilişkilerindeki bu yeni dönemde işbirliğini artıracak çağrılarına paralel, ortak bir ticaret ve teknoloji konseyi kuracağını duyurdu. Buna göre ABD ve AB, yapay zeka, kuantum hesaplamaları ve biyo-teknolojilerin yanında tedarik zincirlerinin güçlendirilmesi için çalışmalar yürütecek. Beyaz Saray açıklamasına göre Biden, konseyin ABD tarafı için ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken, Ticaret Bakanı Gina Raimonda ve Ticaret Yetkilisi Katherine Tai’yi görevlendirirken, AB tarafı ise henüz açıklanmadı.

İklim ve sağlıkta yeni atılımlar

Von der Leyen ve Michel’in Biden görüşmesi sonrası gerçekleştirdiği basın toplantısında da teknoloji ve ticaretin yanında iki ülkenin sağlık ve iklim alanlarında da işbirliğini artıracak müjdesi verildi. Trump’ın Paris Anlaşması’ndan çekilmesi ve iklim politikalarını hafife alması AB başta olmak üzere birçok ülkenin tepkisini toplarken, Biden’ın daha ılımlı yaklaşımı da iki ülke arasında bu alandaki işbirliğini güçlendirdi. Von der Leyen, pandeminin ortak bir sorumluluk olduğunu ve Biden ile tüm dünyanın aşılması için daha hızlı harekete geçme konusunda hemfikir olduklarını söyledi. “Bunu sağlamak için ABD-EU Aşı Görev Gücü kuracağız ve aşı konusunda tedarik zinciri başta olmak üzere çeşitli sorunlar üzerinde çalışacağız” diyen von der Leyen, söz konusu görev gücünün ayrıca iki ülkede de aşılarda üretimi konusunda da çalışmalar gerçekleştireceğini belirtti. İklimin de her iki ülke için önemli bir sorun olduğunu vurgulayan von der Leyen, “İki tarafta da yeşil yatırımlar için gözle görülür derecede yüksek özel sektör sermayesi olduğunu gördük. Bu ortak bir hedef çünkü özel sektörün iklim değişikliğiyle mücadelede önemli bir rol oynayacağını biliyoruz” dedi.

Biden Erdoğan görüşmesi hakkında “iyi şeyler hissediyor”

ABD Başkanı Biden ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Biden göreve geldiğinden beri ilk kez pazartesi günü Brüksel’de bir araya geldi. İkilin görüşmesi uzun süredir bekleniyordu ve ABD ile Türkiye ilişkilerinde önemli bir an olarak değerlendiriliyordu. NATO Zirvesi kapsamında önce ikili sonra da heyetler arası olarak bir araya gelen Biden ve Erdoğan başta Türkiye’nin S-400 satın alımı olmak üzere birçok konuyu masaya yatırdı. Biden, Erdoğan ile görüşmesine ilişkin, “Pozitif, verimli bir toplantı yaptık,” yorumunu yaparken, Erdoğan ile birçok konuda nasıl ilerleme kaydedebileceklerini de ele aldıklarını belirtti ve ekledi: “Ekiplerimiz görüşmelere devam edecek, Türkiye ile ABD arasında gerçek bir ilerleme

16.06.2021

kaydedebileceğimize inanıyorum.” Erdoğan da “S-400 konusunda bizim düşüncemiz neyse, aynı düşüncüyü Sayın Başkan’a ilettim, F-35 konusunu da aynı şekilde ifade ettim” yorumunu yapmıştı. Türkiye’nin S-400 satın alımı ABD tarafından önceki dönemlerde de sıkça eleştirilirken, gözler şimdi Biden’ın bugün Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin’le Cenevre’de gerçekleştireceği görüşmeye çevrildi. Brüksel’deki zirvede NATO ittifakı Çin’i sistemik zorluk ve Rusya’yı da bir tehlike olarak nitelendirirken, “ABD geri döndü” yorumlarının yapıldığı Brüksel görüşmelerinde Biden, Trans-Atlantik ülkelerini kendi safına çekmeyi başarmıştı. Şimdiyse daha önce Rusya ve Putin’e yönelik iddialı söylemleri sonrası Biden’ın Rusya’da nasıl bir politika izleyeceği merak konusu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan Azerbaycan'da

Cumhurbaşkanı Erdoğan, resmi ziyarette bulunduğu Azerbaycan'ın Şuşa şehrinde Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev tarafından resmi törenle karşılandı.



Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Şuşa'da Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev tarafından resmi törenle karşılandı.

Sabah saatlerinde Bakü'den Şuşa'ya hareket eden Erdoğan, Fuzuli'deki mola noktasında aracından inerek kendisini bekleyen Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ile bir araya geldi.

Bir süre sohbet eden iki lider, daha sonra aynı araçla Şuşa'ya hareket etti.

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, yol boyunca bölgede yürütülen imar ve inşaa çalışmalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Erdoğan'a bilgi verdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, daha sonra resmi ziyarette bulunduğu Azerbaycan'ın Şuşa şehrinde Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev tarafından resmi törenle karşılandı.

Erdoğan, 28 yıl sonra Ermenistan işgalinden kurtarılan Dağlık Karabağ'ın sembol şehri Şuşa'yı ziyaret etti. Erdoğan için Şuşa Valiliği'nde karşılama töreni düzenlendi. Aliyev, Erdoğan'ı makam aracından inişinde karşıladı. Erdoğan ve Aliyev'in tören alanındaki yerlerini almasının ardından iki ülke milli marşları çalındı. Aliyev ile tören kitasını denetleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, askerleri selamladı.

16.06.2021

Aliye ve Erdoğan, karşılamanın ardından baş başa görüşmeye geçti. Erdoğan ve Aliyev, görüşmeden sonra anlaşmaların imza törenine katılacak ve ortak basın toplantısı düzenleyecek.

Törende, Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, TBMM Başkan Vekili ve MHP İstanbul Milletvekili Celal Adan, AK Parti Genel Başkanvekili Binali Yıldırım, AK Parti Sözcüsü Ömer Çelik, AK Parti Genel Başkan Yardımcıları Mahir Ünal ve Efkan Ala, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, MİT Başkanı Hakan Fidan, Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı İsmail Demir, AK Parti Ankara Milletvekili Ali İhsan Arslan ve AK Parti Rize Milletvekili ve NATO Parlamenter Asamblesi Türk Grubu Başkanı Osman Aşkın Bak da yer aldı.

Kılıçdaroğlu: Türkiye'nin temel sorunu seni ve beslemelerini doyurmak

Kılıçdaroğlu, Erdoğan'ın, "Aç olarak dolaşanları buyurun siz de doyuruverin." sözleriyle ilgili, "Türkiye'nin temel sorunu seni ve beslemelerini doyurmak. Doyuramıyoruz. Milyarları, dolarları veriyoruz, doymuyorsunuz kardeşim ya. Biz sizi doyurmak için değil halkı doyurmak için vatandaşı doyurmak için, çocukların yatağa aç girmemesi için iktidar olmak istiyoruz." dedi.



CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, TBMM'de partisinin grup toplantısında konuştu.

Kılıçdaroğlu konuşmasında şunları kaydetti:

"Önce toplu balık ölümleri oldu, Marmara'da. Arkasından deniz kırmızıya dönüştü. Arkasından Marmara yeşile döndü. Arkasından Marmara'yı deniz anası bastı. Marmara Denizi'nde 124 tür balık vardı, ticari anlamda söylüyorum. Çođu bitti. Kalmadı. Marmara Denizi'ni bir çökertme havuzu olarak kullandılar, bütün kirlilikler buraya aktı. Deşarjın süratle durdurulması lazım. Çevre hakkı, bizim 2. Yüzyıla Çağrı Beyanname'mizin 10. maddesinde, bu vardır. Gelecek nesillere güzel bir Türkiye, güzel bir dünya bırakmak zorundayız biz. Bize oy versin vermesin, hangi kimlik ve inançtan olursa olsun, bu şanlı bayrağın altında yaşıyorsak onların da ağacı görme, kuşu görme hakkı vardır. Dođa haklarını korumak, adaleti korumaktır. Adalet sadece bizim için değil kainatın da dünyanın da hakkı vardır. Kentlere ihanet edildi. Üç büyük

imparatorluğa başkentlik yapan İstanbul'a ihanet edildi. Devasa bir kent, beton ormanına döndü. Şimdi mücadeleye ediyoruz."

"Atamayla gelen birisi temsil ediyor"

"Milli iradeye ihanet ettiler. Nasıl ihanet edilir diyeceksiniz." diyen Kılıçdaroğlu, "Seçimle gelenler Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni temsil ederler. Eskiden cumhurbaşkanı bir yere gittiği zaman devletin ikinci adamı TBMM Başkanı, ikisi seçimle gelir, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni ve cumhurbaşkanını temsil ederdi. Şimdi, atamayla gelen birisi temsil ediyor. Bu milli iradeye ihanettir. Bunu da herkes kulağında tutsun. Ne oldu da TBMM Başkanı, Türkiye'yi temsil etmekten alıkonuldu." diye konuştu.

Kılıçdaroğlu, "128 milyar dolar gitti. 'Bu soru sorulur' mu diyor. Neyi soracağız? Nereye gitti bu para? Bilmiyoruz. Kaça satıldı onu da bilmiyoruz. Araştıralım, soralım. Bu mudur adalet? Milletten vekili soru sormuyor. Yok böyle bir şey. 128 milyar dolar nereye gitmiştir diye Merkez Bankası Başkanı 'araştırayım' dedi, pat görevden aldılar, sen misin araştıran?" dedi.

"19 yılda 220 milyar liralık ihale"

Kılıçdaroğlu konuşmasının devamında, "Hepimiz vergi veririz, devleti yönetenlerin de vergi vermesi lazım, şirketleri varsa kurumlar vergisi vermesi lazım. Onlar topluma örnek olmak zorundadır. Man Adası'nda Erdoğan'ın ailesi, dünyanın parasını kazandılar, niye 1 sterlinlik şirket kuruyorlar, niye, vergi sıfır. Bu mudur adalet? AK Partili kardeşime soruyorum, bu mudur adalet? Son 19 yılda 220 milyar liralık ihale aldı, bu beşli çete. Bu kadar dümeni çeviren insanlar, 220 milyar liralık ihaleden para almamışlar mıdır? Türkiye lağım kokmuyor mu? Rezaletler, rüşvetler söylenmiyor mu? 220 milyar lira, bir devleti yeniden inşa edersiniz ve beş kişiye veriyorsunuz. AK Parti, MHP'ye oy veren kardeşlerime seslenmek isterim, bu mudur adalet?" şeklinde konuştu.

"Rüşvet alan belli, sen kimin elçisisin?"

"Devletin geleneklerini tahrip ettiler. Adalet dediğimiz kavramı yerle yeksan ettiler." ifadelerini kullanan Kılıçdaroğlu, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Bir ülkenin İçişleri Bakanı, 'her ay bir siyasetçiye 10 bin dolar rüşvet gittiğini biliyorum' der. Sonuçta bütün CHP'li milletvekilleri, TBMM Başkanlığı'na dilekçe verdik, 600 milletvekili töhmet altındadır, kim açıklasın' dedik. TBMM Başkanlığı yazı yazdı aradan 15 günden fazla zaman geçti, tık yok. AK Partili ve MHP'li kardeşlerime soruyorum. Siz hiç bu adamı merak etmiyor musunuz? Ben mi merak edeceğim sadece. Hiç demiyor musunuz, bir devlet böyle yönetilmez. Rüşvet alan belli, sen kimin elçisisin? Rüşveti ortaya çıkarmak devletin namusudur. İçişleri Bakanı 'rüşvet var' diyorsa, bunu ortaya çıkarmak devletin namusudur. Erdoğan hiç sormuyor bu soruyu. Sen atadın. Bazı açıklamalar geldi, 'her ay değil çok daha büyük paralar veriyoruz' diye.

Devlettteki çürümeye bak. Erdoğan, rüşveti alanı iyi biliyor. Eğer onu ortaya çıkarıp, görevine son vermezse rüşvet çarkının bir parçasıdır. Açıklama yapıyor, 'tartışmaları, suç örgütleri mensupları üzerinden yapmayız' diyor. Açıklama yapan suç örgütü değil ki İçişleri Bakanı. Ben sana İçişleri Bakanı'nı soruyorum, sen suç örgütünden bahsediyorsun. Şunu diyorsa doğru 'zaten İçişleri Bakanı da suç örgütlerinden biri' diyorsa, mesele yok o zaman, doğruyu söylüyor o zaman. Bakın bütün bu pislikler oluyor, devletin bütün gelirleri talan ediliyor, devleti yönetenler devlete vergi vermemek için her türlü numarayı çekiyorlar, millet aç ve perişan, biz bunu söylediğimiz zaman 'millet açmış, buyurun siz doyurun milleti' diyor. Bizim doyurmamız için senin oradan çekilmen lazım, ayrılman lazım. Devleti yönetme makamı, haksızlıkları telafi etme makamıdır. 'Ben bunu beceremiyorum, ben açları doyuramıyorum,' zaten seni doyurmak bir sorun. Türkiye'nin temel sorunu seni ve beslemelerini doyurmak, doyuramıyoruz. Milyarları dolarları veriyoruz, doymuyorsunuz kardeşim ya. Biz sizi doyurmak için değil halkı doyurmak için vatandaşı doyurmak için, çocukların yatağa aç girmemesi için iktidar olmak istiyoruz. Telefi makamından haberi yok, 'nasıl malı götürürüz.' Bütün program bunun üzerine kurulu."

Erdoğan'ın sözleri

Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Erdoğan partisinin grup toplantısında muhalefet liderlerinin vatandaşların ekonomik sıkıntılar yaşadığından bahsettiklerini belirterek, şunları söylemişti:

"Bakıyorsunuz, sözde siyasi parti genel başkanı olarak çıkıp konuşanlara, durmadan hep iftira... Neymiş millet açmış, bundan bahsediyorlar. Aç olarak dolaşanları buyurun siz de doyuverin. Biz ne gerekiyorsa bütün imkanlarımızı seferber ederek bunları yaptık. İşçilerimize yaptık, esnafımıza yaptık, yapmaya devam ediyoruz. Bu konuda en ufak bir aksama söz konusu değil. Yapılandırma ise bütün yapılandırmaları yapıyoruz. Ama nankörlük biliyorsunuz parayla değil. Onlar yine nankörlüğe devam ediyorlar. Varsın devam etsinler. Daha yeni hububat, çay fiyatlarını açıkladık, şimdi fındık geliyor onun da fiyatını açıklayacağız. Milletimizden gayet güzel teşekkürler alıyoruz ama bunlar çıkmış millet aç diyor."

Oğuzhan Asiltürk kongre hareketini ilan etti. Yeniçağ aylar önce açıklamıştı

Saadet Partisi Yüksek İstişare Kurulu Başkanı Oğuzhan Asiltürk, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamalarla kongre hareketini başlattı. Yeniçağ Gazetesi Asiltürk'ün kongre hamlesi yapacağını Ocak 2021'de yaptığı özel haberi ile duyurmuş ve Karamollaoğlu'nun karşısına aday olarak çıkarılması düşünülen isimleri de açıklamıştı.



Ocak ayında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile Saadet Partisi Yüksek İstişare Kurulu Başkanı Oğuzhan Asiltürk sürpriz bir görüşme gerçekleştirmiş ve Yeniçağ Gazetesi bu teması kulislerden aldığı bilgilere dayanarak yaptığı haberle ittifak görüşmesi olarak duyurmuştu.

Söz konusu görüşmenin ertesi günü Cumhurbaşkanı Erdoğan bir gazetecinin sorusunu üzerine Asiltürk'e yaptığı ziyaretin ittifaka da yönelik olduğunu ifade ederek Yeniçağ'ın haberini doğrulamıştı.

YENİÇAĞ'IN BİR HABERİ DAHA DOĞRULANDI

Erdoğan'ın ziyaretinin ardından bir süre hareketli günlerin yaşandığı Saadet Partisi'nde yeni bir gelişme yaşandı.

Milli Görüş Hareketi'nin sembol isimlerinden biri olarak bilinen Saadet Partisi Yüksek İstişare Kurulu Başkanı Oğuzhan Asiltürk, sosyal medyadan yaptığı açıklamalarla kongre hareketini başlattı.

Oğuzhan Asiltürk, Saadet Partisi Genel Başkan Temel Karamollaoğlu ve yönetimini devirmek üzere, "büyük kongrenin toplanmasını" da içeren 53 maddelik bir açıklama yaptı. Asiltürk, halen CHP ve İYİ Parti ile birlikte Millet İttifakı cephesinde bulunan SP'yi AKP ve MHP'nin kurduğu Cumhur İttifakı'nın yanında konumlandırma hedefine ilişkin mesajlar verdi.

Yeniçağ Gazetesi'nin 29 Ocak 2021 tarihli ve Fatih Ergin imzalı "Erdoğan'ın Temel Karamollaoğlu'nun karşısına çıkaracağı aday belli oldu. Erdoğan'dan yeni ittifak planı" haberinde ise Asiltürk'ün kongre için düğmeye bastığı ifade edilmişti.

İlgili haberimizde, Asiltürk'ün Gençlik Kolları Başkanları'na, "Bu iş Temel beyle gitmez" dediği ve olağanüstü kurultay için düğmeye bastığının öğrenildiği aktarılmıştı.

Söz konusu haberde Asiltürk'ün Karamollaoğlu'nun karşısına çıkarılacak aday olarak, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Öğretim Görevlisi Prof. Dr. Mete Gündoğan ve SP Başkanlık Divanı Üyesi İlyas Tonguç isimleri üzerinde durduğu da belirtilmişti.

ASILTÜRK NE DEDİ?

Sosyal medyadan yaptığı açıklamalarda, "Mü'minlerin kardeş olduklarına inandığımız için, kardeşler arasında iyi ilişkiler olmasını arzu ediyoruz. Siyâsi çekişmelerin oluşturduğu olumsuz ortamdan etkilenmeden, kardeşliğin oluşmasına ve gelişmesine çalışırız. Erbakan hocamızdan sonra, Saadet Partisinde görev yapan kardeşlerimiz, sâdece iktidarı tenkit etmekle yetindiler" diyen Asiltürk, mevcut SP yönetiminin AKP iktidarına eleştirel yaklaşımına tepki gösterirken, 'kardeş' göndermesi yaptığı AKP ile 'iyi ilişkiler' hedefine vurgu yaptı.

Asiltürk, SP yönetiminin iktidar eleştirileri için, "Böyle olunca, ahlâki ve mânevî değerleri savunduğu için, Saadet Partisini destekleyenlerin desteği azaldı. Bu destek azaldığından dolayı, bir önceki seçimde Milletvekili çıkaracak kadar oy aldığımız illerde, seçim işbirliği dolayısıyla baraj uygulanmadığı halde, aynı oyu alamadığımız için Milletvekili çıkaramadık. Bir siyasi partinin başarılı olması için, inandığı gerçeklere hizmet etmesi gerekir. Bundan dolayı bizim öncelikli hedefimiz, toplumu ahlâki ve mânevî değerlere yönlendirmeye çalışması olmalıdır" görüşünü dile getirerek Millet İttifakı'na karşı pozisyonunu ilan etti.

"Elbette toplumun maddî ihtiyaçlarını da dikkate alacağız. Ancak bunu yaparken partiyi sâdece toplumun karnını doyurmaya çalışan bir parti gibi göstermekten de kaçınacağız. Millî Görüş'ün partisini, diğer partilerden ayıran en önemli yönü, ahlâki ve mânevî değerlere bağlılığını ön planda tutmasıdır" diyen Asiltürk, "İnşaallah,

16.06.2021

önümüzdeki kongrede alacağımız kararlarla, Saadet Partimiz, kuruluşundaki değerleri savunur hâle gelir" tweetiyle partide yeni yönetim hedefini açıkladı.

"BENİM GÖZETİMİMDE LİSTE HAZIRLANACAK"

Gençlerin, 'inançlarını savunmadığı için' SP'ye oy vermediğini öne süren ve açıklamasını dört ayetle bitiren Asiltürk, yeni parti yönetimi için yürüteceği süreci şöyle ifadelendirdi:

"Güçlü bir Saadet Partisi teşkilâtı oluşturmak ve yukarıda durumlarını anlattığım gençleri, Millî Görüş'e kazandırmak için, benim gözetimimde, geniş istişarelerle bir liste hazırlanacak ve kongre başkanlığına sunulacak. Rabbimiz hayırlı hizmetler yapmalarını nasip eylesin.

"Allah'ın izniyle önümüzdeki kongrede, memleketimizin şu anda içinde bulunduğu sosyal ve siyâsi şartlara uygun olarak hizmet edecek bir teşkilat oluşturacağız."

Savunma Sanayii Başkanı İsmail Demir'in de Paramount Otel'de kaldığı ortaya çıktı: Bir aile dostumuz davet etti



© AA

Savunma Sanayii Başkanı Prof. Dr. İsmail Demir'in de iş insanı Sezgin Baran Korkmaz'a ait olan Paramount Otel'de (Royal Palace) kalanlardan biri olduğu ortaya çıktı. Demir, buraya bir aile dostu tarafından davet edildiğini belirtti.

Organize suç örgütü kurduğu iddiasıyla hakkında yakalama kararı bulunan Sedat Peker'in videolarında adı geçen firari iş insanı Sezgin Baran Korkmaz'a ait olan Paramount Otel'de (Royal Palace) kalanlardan birinin de Savunma Sanayi Başkanı Prof. Dr. İsmail Demir olduğu ortaya çıktı.

Söz konusu otele kendilerini Ali Tunga adında bir aile dostlarının davet ettiğini söyleyen Demir, masrafları da bu aile dostu tarafından ödendiğini anlattı. Demir, Ekşioğlu ile tatilde tanıştığını ancak bu kişi ile kurum arasında ticari ilişki bulunmadığını belirtti.

Sözcü gazetesi yazarı İsmail Saymaz'ın sorularını yanıtlayan Demir'in açıklamaları şöyle:

■ Paramount Otel'de kaldığınız doğru mu?

Beni bir aile dostumuz davet etti. Gidene kadar neresi olduğunu dahi bilmiyordum. 10 küsür yıldır tanıdığım bir aile dostum, 'Abi gel, pandemi ortamında emniyetli yerde tatil yapalım' dedi. Sahibi bir gün geldi göründü orada.

■ Cihan Ekşioğlu değil mi?

Şimdi siz söyleyince bakıyorum. Ekşioğlu olması lazım, öyle görünüyor. Ekşioğlu'nun savunma işi yaptığıyla ilgili arkadaşlar (şimdi) bilgi verdiler. Bu arkadaşla ne ilgimiz olmuş... 'Savunma işi yapan birisi var, sizi çağırıyor' deseler, zaten sıcak bakmayız. Benim durumum net olarak bu.

■ Masrafları sizi davet eden Ali Tunga karşıladı, öyle anlıyorum.

Yıllardır tanıdığımız bir arkadaş bu. Pek tatil filan yapmıyoruz, onu da biliyor. Çocuklarla gittik. Pandemi ortamı تنها olduğu için emniyetli olsun dedik. Bildiğim bu. Sizin aramanızdan sonra nedir, ne değildir, resmi ortaya çıkardım.

■ Ekşioğlu ile konuştunuz mu otelde?

Bir gün gördüm. Tanıştım, öyle diyeyim size.

■ Söylemedi mi savunma alanında yatırımları olduğunu?

Yok, canım.

■ Kaç gün kaldınız?

Bir haftadan az olması lazım. Zaten sürekli kalmadım. Ankara'ya, İstanbul'a gittim. Gidiş gelişler yaptım. Bir haftadan azdır büyük ihtimalle.

■ Ailenizle gittiniz değil mi?

Ailem ve çocuklarım, evet.

■ Ben arayınca mı bu otelde kaldığınızın ayırdına vardınız

Tabi, siz aradıktan sonra.

■ Ekşioğlu daha sonra sizinle temas kurdu mu?

Yani, bayram seyran için aramış olabilir. Başka bir temasımız olmadı.

■ Kurumla bir ticari ilişkisi var mı?

16.06.2021

Yok, ticari ilişkimiz olmadı. Geçmişte de olmadı, şimdi de olmadı.

■ Tekrar sorayım: Tatil ücretini arkadaşınız karşıladı. Siz misafir olarak gittiniz, öyle mi?

Arkadaşım karşıladı. Arkadaşımın zaman zaman evinde kalırım. Uzun yıllardır o bize gelir, biz ona gideriz. Aile dostumuz. Onun da savunma sektörüyle alakası yok.

■ Biraz lüks bir otel.

Pandemi ortamı, otellerin tam çalıştığı bir ortam değil. Sınırlı olan bir yer.

■ Büyükçe bir odayı ayırdılar diye düşünüyorum.

Emniyetli tatil yapmak önemli olan.

Ekonomi uçuyorsa bu oranlar ne, bu oranlar doğruysa uçan ne?



Alaattin AKTAŞ

16 Haziran 2021 Çarşamba

✓ **Toplam gelirden en yoksul yüzde 5 ancak yüzde 1 kadar, en zengin yüzde 5 ise yüzde 22 dolayında pay alıyor. Bu yıllardır böyle. Yerimizde sayıyoruz yani. Ama biz yine de on beş yılın tablosunu detaylı olarak vermeyi tercih ettik. Olur ya birileri bu tabloyu kesip saklar da ara ara bakıp ekonomide "uçan, kaçan, tırmanan, kıskandıran, vatandaşı refaha boğan" gelişmeler olmadığını görür.**

Normalde geçmişte eylül aylarında yayımlanan, TÜİK'in bu yıl hazirana çektiği ve bir anlamda kamuoyuna daha güncel bir şekilde ulaşmasını sağladığı önemli bir araştırma var: "Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması." Pek bir değişiklik olmayacağını biliriz bilmeye de yine de her yıl merakla bekleriz bu araştırmayı.

TÜİK dün 2020 sonuçlarını açıkladı. Önceki yıllara göre pek bir fark yok. Gelirin nasıl dağıldığına bakıyoruz; doğrusu bu alanda pek istikrarlıyız, gelir dağılımı çarpıklığı yıllardır aynı şekilde sürüyor. Birkaç örnek verelim:

En yoksul yüzde 5'lik kesim gelirden yüzde 0.9-1.0 pay alabiliyor; en zengin yüzde 5'lik kesimin payı yüzde 20.0-22.5 aralığında...

Nüfusun yarısı gelirin dörtte birine bile sahip olamıyor. Geçen yıl için bu pay yüzde 23.3 düzeyinde.

Toplam gelirin yarısını nüfusun yüzde 80 kadarı paylaşmak zorunda. Kalan yarıyı ise nüfusun yüzde 20'si alıyor.

Bir detay daha verelim. Nüfusun yüzde 95'i, toplam gelirin yüzde 78'ini paylaşıyor, kalan yüzde 5'in payı ise yüzde 22.3 düzeyinde.

Bunlar 2020'nin sonuçları. Ne önceki yıla göre önemli bir fark var, ne bir önceki yıla göre... Hatta elimizdeki veri seti 2006'ya kadar, yani on beş yıl öncesine kadar gidiyor ve 2006'ya göre de neredeyse hiç değişiklik yok.

Peki bu tabloyu niye verdik?

Gelir dağılımındaki çarpıklık yıllar boyunca değişmeden geliyorsa birkaç örnek aktarmakla yetinmeyip tüm yılların oranlarını bir tabloya dökerek tek tek niye verdik? Bunu düşünen okurlar olabilir.

İstiyoruz ki birileri bu tabloyu kesip saklasın!

Özellikle "ekonomik kalkınmışlıkla başı dönenler", bu tabloyu onlar saklasın!

Saklasın ki ekonomide aslında "uçan, kaçan, tırmanan, kıskandıran ve vatandaş refaha boğan" gelişmeler olmadığını görsün!

Bu yapılsa ekonomide aslında nereden nereye "gelmediğimiz" bir kez daha gözler önüne serilecektir. Ve yine görülecektir ki vatandaşın refahı, daha iyi yaşayabilmesi adına bir arpa boyu yol alamamışız.

Bunu biz söylemiyoruz. Türkiye İstatistik Kurumu'nun verileri söylüyor. Kaldı ki gerçek tablo bundan daha kötü de olabilir. Hele hele gelir yüzdeleri, örneğin yüzde 1 gibi daha küçük alındığında çarpıklık çok daha belirgin olarak ortaya çıkacaktır.

Buna rağmen bu tablo bile vatandaşın refahı ve gelir dağılımı çarpıklığının biraz olsun iyileştirilmesi adına yıllar yılı hiç yol alamadığımızı ve aynı yerde saydığımızı ortaya koymaktadır.

Gelir dağılımında yıllardır yerimizde saydığımızın belgesidir! (Yüzde)

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
1.yüzde 5	0,9	0,9	0,9	1,0	0,9	0,9	1,0	0,9	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9	0,9	0,7
2.yüzde 5	1,4	1,5	1,4	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,1
3.yüzde 5	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,6	1,7	1,7	1,5
4.yüzde 5	2,0	2,1	2,0	2,1	2,0	2,1	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	1,9	1,9	2,0	1,8
5.yüzde 5	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,2	2,2	2,2	2,2	2,1
6.yüzde 5	2,5	2,6	2,5	2,6	2,5	2,6	2,6	2,6	2,5	2,5	2,5	2,4	2,5	2,5	2,3
7.yüzde 5	2,8	2,9	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,7	2,7	2,8	2,6
8.yüzde 5	3,0	3,1	3,0	3,0	3,0	3,1	3,1	3,1	3,1	3,0	3,1	3,0	3,0	3,1	2,9
9.yüzde 5	3,3	3,4	3,3	3,3	3,3	3,3	3,4	3,4	3,3	3,3	3,4	3,3	3,3	3,4	3,2
10.yüzde 5	3,6	3,6	3,5	3,6	3,6	3,6	3,7	3,6	3,7	3,6	3,7	3,6	3,6	3,6	3,5
11.yüzde 5	3,9	3,9	3,8	3,9	3,9	3,9	4,0	3,9	4,0	3,9	4,0	3,9	4,0	3,9	3,9
12.yüzde 5	4,2	4,3	4,2	4,1	4,2	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,2
13.yüzde 5	4,6	4,6	4,5	4,5	4,5	4,6	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	4,6	4,7	4,6	4,7
14.yüzde 5	5,0	5,0	4,9	4,9	5,0	5,1	5,1	5,1	5,1	5,1	5,2	5,1	5,2	5,1	5,1
15.yüzde 5	5,5	5,5	5,4	5,4	5,5	5,6	5,6	5,5	5,6	5,6	5,7	5,6	5,7	5,6	5,7
16.yüzde 5	6,1	6,2	6,0	6,0	6,1	6,3	6,3	6,2	6,2	6,3	6,4	6,2	6,4	6,2	6,4
17.yüzde 5	6,9	7,0	6,9	6,8	6,9	7,1	7,1	7,0	7,1	7,1	7,1	7,0	7,3	7,0	7,3
18.yüzde 5	8,1	8,1	8,1	8,1	8,3	8,4	8,4	8,3	8,4	8,4	8,3	8,4	8,5	8,2	8,6
19.yüzde 5	10,2	10,1	10,2	10,2	10,7	10,8	10,8	10,8	10,6	10,7	10,5	10,9	10,6	10,3	11,1
20.yüzde 5	22,3	21,1	22,4	22,3	21,4	20,2	19,6	20,5	20,5	20,6	20,4	21,4	20,3	21,3	21,4
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Yüzde 5'lik grupların gelirlerden aldığı pay

Yüzde	Pay (%)
Yüzde 5	0,9
Yüzde 10	2,2
Yüzde 15	3,9
Yüzde 20	5,9
Yüzde 25	8,2
Yüzde 30	10,7
Yüzde 35	13,5
Yüzde 40	16,5
Yüzde 45	19,8
Yüzde 50	23,3
Yüzde 55	27,2
Yüzde 60	31,4
Yüzde 65	35,9
Yüzde 70	40,9
Yüzde 75	46,4
Yüzde 80	52,5
Yüzde 85	59,4
Yüzde 90	67,5
Yüzde 95	77,7
Yüzde 100	100,0

TATİLE, ET YEMEYE, ISINMAYA PARA YOK!

TÜİK'in dünkü açıklamasında yer alan yaşam koşulları araştırmasının da çarpıcı sonuçları var. Birkaç örnek:

- Okuryazar olmayanların yüzde 26.7'si, bir okul bitirmeyenlerin yüzde 25.7'si, lise altı eğitilmişlerin yüzde 14'ü, lise ve dengi okul mezunlarının yüzde 8.3, üniversite mezunlarının yüzde 3.2'si yoksul. Yoksulluk 2019'a göre tüm gruplarda artış gösterdi.

- Belli harcamaları yapamayacak durumda olan haneler maddi yoksunluk (yoksulluk değil) içinde sayılıyor. İşte bu oran 2019'a göre 1.1 puan artarak geçen yıl yüzde 27.4'e yükseldi.

- Hanelerin yüzde 59'u evden uzakta bir haftalık tatil yapamıyor, yüzde 37'si iki günde bir et, tavuk ya da balık yiyemiyor, yüzde 32'si beklenmedik bir harcama ihtiyacı ortaya çıkarsa bunu karşılayamamanın endişesini yaşıyor, yüzde 20'si evini istediği gibi ısıtamıyor, yüzde 58'i de eskimiş mobilyalarını para yokluğundan değiştiremiyor.

- Hanelerin yüzde 35'i evinde sızdıran çatı, nemli duvarlar, çürümüş pencere çerçeveleri gibi sorunlar yaşıyor. Yüzde 37'lik bir kesim, paradan bağımsız olarak evin yapısından dolayı iyi ısınamıyor. Yüzde 16 odaların karanlık olmasından ve yeterince ışık alamamaktan şikayetçi.

Biden görüşmesinden çıkanlar



Zeynep GÜRCANLI

16 Haziran 2021 Çarşamba

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve ABD Başkanı Joe Biden arasındaki, Brüksel NATO zirvesi çerçevesinde gerçekleşen ikili görüşmede pek sürpriz yok;

Anlaşmazlık konuları olduğu gibi dururken, taraflar ağırlığı işbirliği yapabilecekleri konulara vermeyi kararlaştırdılar. Ayrıntılar şöyle;

S-400 konusu çözülmeyen “buzdolabına” kaldırılmış görünüyor; Bunun yerine savunma sanayinin diğer alanlarında işbirliğinin önü açıldı. Mesela, Türkiye'nin Pakistan'a satacağı ATAK helikopterler için ABD'den izin çıkması artık büyük olasılık. Nitekim Türkiye'nin Filipinler'e satacağı ATAK helikopterleri için Washington yönetimi yaptırımlara “istisna” getirmişti.

Ancak elbette iki ülke arasındaki savunma sanayi işbirliğinin gelişmesinin Ankara açısından bir şartı var; Türkiye'nin ikinci s-400 bataryasını almaması ya da füzeleri kullanmaması.

PYD-YPG konusunda Erdoğan-Biden görüşmesinde uzlaşma olmadı. Erdoğan'ın görüşme sonrasında düzenlediği basın toplantısında kullandığı “terör meselesinde örgütler arasında ayırım yapan, iyi terörist-kötü terörist sınıflamasına giden çarpık anlayış mevcudiyetini koruyor” cümlesi bunun somut kanıtı.

Ancak ABD'nin yeni yönetiminin Suriye'de izleyeceği yol haritasını daha tamamen netleştirmemiş olması nedeniyle, bu konuda zaten Biden-Erdoğan görüşmesinden bir sonuç beklenmiyordu. ABD'nin Suriye politikası, Biden'ın bugün Cenevre'de Rusya Lideri Putin ile yapacağı görüşmede netleşecek. Ağırlığı Çin tehdidine ve Güneydoğu Asya'ya verme işaretleri gösteren Biden yönetiminin, Suriye konusunu Rusya'ya “ihale etme” ihtimali büyük. Eğer bu gerçekleşirse, Türkiye'nin bu konudaki en büyük muhatabı Moskova olacak. İdlib dışında, Fırat'ın doğusunun geleceği konusunda da Erdoğan-Putin uzlaşması gerekecek. ABD ise, Suriye'de Moskova ile rekabetini “Türkiye üzerinden hayata geçirmek” konusunda yol alabilecek.

AFGANİSTAN konusunda ise Erdoğan ile Biden arasında mutabakat sağlanmış görünüyor. Erdoğan, bilinen planın genişleyerek, Pakistan ve Macaristan'ın da Kabil havaalanının güvenliğinde Türkiye ile birlikte çalışacağını açıkladı. Pakistan'ın plana dahil olması Taliban'ın iknası, Macaristan'ınki ise AB'den mali ve istihbarat desteği için elzem. İki ülkenin daha "elini taşın altına koyması", Afganistan gibi zor bir coğrafyada Türk askerinin tek başına ve korumasız kalmasını- bir ölçüde- engelleyecektir.

NATO'nun Karadeniz'de rol oynaması konusunun Erdoğan'ın basın toplantısında gündeme gelmiş olması, görüşmenin "sürprizi" niteliğinde. Türkiye'nin mevcut dış politikası –Rusya'yla gerginliği arttırmamak için- NATO'yu Karadeniz'den olabildiğince uzak tutmak olarak belirlenmiş durumda. Oysa Erdoğan basın toplantısında "Akdeniz'den Karadeniz'e, Avrupa'dan Asya'ya kadar NATO'nun sağladığı güvenlik şemsiyesine ihtiyaç duyulan her yerde, İttifak aktif rol üstlenmelidir" dedi.

Bu ifade, ABD'nin yıllardır NATO'yu Karadeniz'de etkin kılmak için yaptığı politik salvolar düşünülürse, AK Parti hükümetinin Washington'un çizgisine yaklaştığını gösteriyor. Ancak bu duruma Moskova'nın sıcak bakmayacağı da aşikar.

"Doğrudan diyalog kanalları" konusunda Erdoğan'ın basın toplantısında kullandığı "iki müttefike ve stratejik ortağa yakışır şekilde doğrudan diyalog kanallarını etkin ve düzenli şekilde kullanma hususunda mutabık kaldık" cümlesi ilginç;

Belli ki Erdoğan bir önceki ABD Başkanı Trump'la kurduğu "doğrudan" ilişkiyi Biden'la da kurmanın ilk adımını atmış. Ancak bu çabanın ne kadar "başarılı" olduğu tartışma konusu. Bunu da, Erdoğan'ın Biden'a yaptığı Türkiye davetine "yoğunluğum var" yanıtını vermiş olması gösteriyor.

Basın toplantısında sorulan sorulara Cumhurbaşkanı'nın verdiği yanıt, Biden tarafından Erdoğan'a herhangi bir Beyaz Saray davetinin ise yapılmadığının işareti. Erdoğan, bundan sonraki olası ABD seyahatleri için Washington'u değil, Eylül'deki BM Genel Kurul çalışmalarını adres gösterdi. Büyük bir ihtimalle AK Parti hükümeti, yeni bir Erdoğan-Biden görüşmesi için Eylül'de BM Genel Kurul toplantıları sürecini zorlayacak.

ABD ile ticaret konusunda Erdoğan, iki ülke arasındaki 100 milyar dolarlık ticaret hedefinin 22-23 milyar dolarda kaldığından şikayet etti. Bu konu üzerinde çalışmak için uzlaşıldığını da açıkladı.

1915 olaylarını Biden'ın "soykırım" olarak tanıması konusu ise, gerek Erdoğan'ın Brüksel'e gitmeden önce yaptığı açıklamalar, gerekse Biden görüşmesinden sonraki basın toplantısında kullandığı ifadeler nedeniyle görüşmenin "en şaşırtıcı sonucu" olmaya aday. Erdoğan, Brüksel'e hareketinden önce Biden'a "soykırım" ifadesinin yanlışlığını görüşmede anlatacağını açıklamıştı. Oysa görüşme sonrasında basın

16.06.2021

toplantısında “hamdolsun” diyerek, bu konunun gündeme hiç gelmediğini söyledi. (Cumhurbaşkanlığı resmi sitesindeki basın toplantısı içeriğinde bu konuda Erdoğan’ın ağzından çıkan cümle, dolayısıyla “hamdolsun” kelimesinin kullanılmamış olması da ayrıca ilginç). Bizzat kendisinin bu konuyu açacağını açıklamış olması nedeniyle, görüşülmemiş olmasından dolayı neden Erdoğan’ın “hamdolsun” ifadesini kullandığı anlaşılamadı.

NATO zirvesinin kendisi de, zirveden yararlanarak NATO ülkeleri liderlerinin yaptıkları ikili görüşmeler de, Türkiye’nin içinde bulunduğu bölgenin yakın geleceği açısından önemli sonuçlar doğuracak gibi.

NATO bildirisi, Başkan Biden’ın sık sık tekrar ettiği şekilde “ABD’nin geri döndüğünü” iyiden iyiye ortaya koydu.

Üzerinde düşünecek, yazıp çizecek çok şey var. Devamı bir sonraki yazıda..



Abdulkadir Selvi

Erdoğan ne için ‘Hamdolsun’ dedi

16 Haziran 2021

Erdoğan ile Biden görüşmesi olumlu sonuçlandı. Biden görüşmeye ilişkin olarak, “Verimli geçti. Güzel geçti” yorumunu yaptı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Son derece yararlı ve samimi bir görüşme oldu” dedi.

Tersi olsaydı bugün başta piyasalar olmak üzere birçok alanda sarsıntılar yaşanabilirdi.

Erdoğan-Biden görüşmesi için sorunlar sıralanırken, Türkiye ile ABD arasında sorunlara ve krizlere değil, çözümlere ve işbirliğine odaklı bir sürecin başlamasını temenni etmiştim. İstedğim gibi oldu.

ABD’de ülkeyi 4 yıl yönetecek olan **Biden** ve ekibi işbaşında. Türkiye ile ABD arasında birçoğu hayati derecede önemli olan dosyalar bulunuyor. Bu nedenle diyalog kanallarının açık olması lazım. Ayrıca **Erdoğan**’ın Batı dünyasının önemli liderleri **Biden, Macron, Johnson** ve **Merkel** ile yapıcı görüşmeler yapması beni heyecanlandırdı.

Türkiye’nin Batı dünyası ile ilişkileri açısından yeni bir sayfa açılacağı yönündeki umutlarımı arttırdı.

O FOTOĞRAF KARESİ

Erdoğan ile **Biden** görüşmesi ne kadar başarılı geçtiyse, kriz tellalları da o denli rahatsız oldu. Öyle ki, bir fotoğraf karesinden dahi medet umar hale geldiler.

NATO zirvesi başlarken, **Biden**, Cumhurbaşkanı **Erdoğan**’ın yanına geliyor. ABD Başkanı’nın yaptığı önemli bir jest. **Erdoğan** da bu jest karşılık veriyor, ayağa kalkıyor. **Biden** iyice yanına yaklaştığı için ilginç bir fotoğraf karesi oluşuyor.

Vay efendim neymiş **Erdoğan**, **Biden**’ın elini öper gibi yapmış.

Erdoğan’ın ayağına gelen **Biden**. Bir Amerikan Başkanı’nın Türkiye Cumhuriyeti’nin Cumhurbaşkanı’nın ayağına kadar gelmesi Türkiye açısından gurur verici bir durum.

Ama gözleri **Erdoğan** düşmanlığından başka bir şey görmeyenler anlık fotoğraf karesi üzerinden algı operasyonu yapmaya soyunuyorlar.

HAMDOLSUN

Bir de “**hamdolsun**” meselesi var. Biden görüşmesinden sonra **Erdoğan**'a, 1915 olaylarıyla ilgili **Biden**'in soykırım açıklaması soruldu. **Erdoğan**, “**Hamdolsun hiç gündeme gelmedi**” dedi.

Biden, 24 Nisan'daki açıklaması ile bizi üzmüştü. Cumhurbaşkanı **Erdoğan** da görüşmede **Biden**'a bu konudaki tepkimizi iletteceğini söylemişti.

O nedenle bu yanıt şaşkıncı oldu.

O andan itibaren, görüşmede sözde soykırım iddialarının gündeme gelip gelmediğini ve “**Hamdolsun!**” ifadesinin neyin yanıtı olduğunu araştırdım.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, Brüksel'e hareket ederken düzenlediği basın toplantısında, “**Temenni ederim ki bu görüşmelerimizi aynı hassasiyet içerisinde yaparak 24 Nisan'ı unutturacak adımları da atmış oluruz**” demişti.

O SORU

Biden'la görüşmesinden sonra düzenlediği basın toplantısında **Erdoğan**'a, “**24 Nisan'ı unutturacak bir görüşme olmasını umuyorum' demiştiniz. Bu konu gündeme geldi mi?**” diye soruldu.

Erdoğan bu soruya, “**Hamdolsun**” diye başlayan bir cümle ile karşılık verdi. “**Hamdolsun hiç gündeme gelmedi**” dedi. Cumhurbaşkanlığı kaynakları **Erdoğan**'ın, görüşmenin **Biden**'in 24 Nisan'daki açıklamasını unutturacak kadar olumlu bir atmosferde gerçekleştiğini anlatmak için, “**Hamdolsun**” dediğini ifade ediyor. Yoksa hamdolsun 1915 olaylarını hiç gündeme getirmedi, anlamında değil.

GÜNDEME GELDİ Mİ?

Peki Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, **Biden**'la görüşmede 24 Nisan'daki açıklamasını gündeme getirdi mi?

Görüşmede Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, **Biden**'in 24 Nisan'daki talihsiz açıklamasını gündeme getirmiş.

Erdoğan, 1915 olayları hakkındaki açıklamanın Türkiye'yi hayal kırıklığına uğrattığını iletmiş. Tarihin siyasete alet edilmemesi gerektiğinin altını çizmiş. Türkiye-ABD ilişkilerinde tahribat yaratacak adımlardan kaçınılması gerektiği mesajını vermiş.

24 NİSAN'I AŞMAK

Ama iki lider 24 Nisan'daki açıklamanın gölgesinde kalmadan hatta onu aşmayı başararak iki ülke ilişkilerini verimli bir noktaya taşımayı başarmışlar.

Erdoğan onun için “**Hamdolsun**” demiş.

MASADAKİ KİTAP

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ile ABD Başkanı **Biden**'in görüşmesi sırasında masanın üzerinde bir kitap dikkati çekti.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, NATO zirvesine giderken, “**Türkiye'nin Terörizmle Mücadelesi**” isimli kitabı yanında götürmüş. Sadece **Biden**'a değil, ikili görüşmeler sırasında **Johnson** ve **Merkel**'e de vermiş.

İletişim Başkanlığı tarafından İngilizce olarak hazırlanan kitapta Türkiye'nin PKK/YPG, FETÖ ve DEAŞ'la mücadelesi anlatılıyor. Kitap, PKK-YPG, FETÖ ve DEAŞ'la mücadele olmak üzere üç bölümden oluşuyor.

BELGELERLE ANLATILIYOR

PKK ile YPG bağlantısının belgelerle anlatıldığı kitabın FETÖ'yle ilgili bölümünde ise 15 Temmuz darbe girişimi detaylı bir şekilde yer alıyor. Kitapta Türkiye'nin DEAŞ'ın belini nasıl kırdığı da ayrıntılı olarak anlatılıyor.

HDP DAVASI NE OLACAK?

ANAYASA Mahkemesi HDP'nin kapatılmasıyla ilgili açılan davada ilk incelemesini 21 Haziran'da yapacak. İddianame kabul edilirse yargılama süreci başlayacak. Anayasa Mahkemesi ikinci kez iade edebilir mi? Yasal olarak mümkün. Ancak bu kez iddianamenin usul eksikleri giderilerek hazırlandığı belirtiliyor. İkinci kez iade beklenmiyor. Ama iddianamenin kabul edilmesi demek HDP'nin kapatılacağı anlamına gelmez. Anayasa Mahkemesi'ndeki dava sürecini dikkatle takip etmekte yarar var.

TV'LERE HDP ELEŞTİRİSİ

HDP hakkında kapatma davası açıldığı günden bu yana dikkatimi çekiyor. HDP hakkında kapatma davası açılmış. HDP Eş Genel Başkanı **Pervin Buldan**, Meclis grubunda kapatma davasına ilişkin önemli değerlendirmeler yapıyor. Tek bir haber kanalında yayınlanmıyor.

Anayasa Mahkemesi'nin 21 Haziran'da toplanıp HDP'yle ilgili kapatma davasını görüşeceği açıklanmış. HDP Eş Genel Başkanı **Mithat Sancar**, HDP Grubu'nda kapatma davasıyla ilgili değerlendirmeler yapıyor. Yine TV ekranları kapı duvar.

Kapatma davası açılan partinin eş genel başkanlarının bu konuda yaptıkları değerlendirme haber değeri taşıyor mu?

KILIÇDAROĞLU, BİR DE KAVANOZLARLA ANLATTI

KILIÇDAROĞLU, CHP Grubu'nda kürsüye elinde iki kavanozla çıktı. Kavanozun birinde Ergene Nehri'nin kaynağından alınan berrak bir su, diğerinde ise Ergene'deki kirlenmeyi gösteren kirli su.

Ergene Nehri'ndeki kirliliği anlatmak için etkili bir yöntemdi.

Ancak CHP lideri, '**Adalet Yürüyüşü**'nün yıldönümü olması nedeniyle grup konuşmasını adalet konusuna ayırdığını söyledi.

Kılıçdaroğlu, 15 Haziran'da Ankara'dan başlayıp 9 Temmuz'da İstanbul'da sonuçlanan bir adalet yürüyüşü gerçekleştirmişti.

ADALET YÜRÜYÜŞÜ

Semboller üzerinden yapılan muhalefet etkili oluyor.

Kamer Genç, Meclis'e fenerle gelmiş, sessiz protesto çok ses getirmişti.

CHP lideri madem konuşmasını adalet konusuna ayıracaktı, madem adalet yürüyüşünün yıldönümü CHP açısından çok önemliydi... Kürsüye adaleti sembolize eden bir terazi ile ya da adalet yürüyüşünün simgesi olan ayakkabıları ile çıkabilirdi.

Hani şu müzeye kaldırılan ayakkabılar.



Esfender KORKMAZ

Zengin daha zengin fakir daha fakir oldu

16 Haziran 2021 Çarşamba

Sedat Peker'in ve Baran Korkmaz'ın, rüşvet alan siyasileri ve gazetecileri açıklamaları, Türkiye'de kayıt dışı ekonominin tahmin ettiğimizden çok daha fazla olduğunu gösterdi. Bu vesile ile biz ekonomik istikrar sorununun neden bu kadar bozulduğunun yeni bir nedeni de öğrenmiş olduk.

Geçmiş yıllarda gazeteciler içinde iş adamlarına her zaman şantaj yapanlar olmuştur. Ancak AKP öncesi sistem bunları tasfiye ederdi. Medya patronları bunları tutmazdı. Şimdi siyasi iktidar medyanın da sahibi olduğu için, rüşvet ve yolsuzluğa değil gazetecilerin partizanlığına önem veriyor.

Rüşvet ve yolsuzluk, haksız zenginleşme yaratıyor. Paylaşılan toplam gelir ve servet aynı olduğuna göre, aynı havuzdan birileri zenginleşince birileri de yoksullaşıyor.

Eski Başbakan Davutoğlu; *"Hazine garantili müteahhitlerin silinen borçları ile EYT mağdurlarına fon yaratılabılırdi, Yolsuzluk ekonomisinin boyutu bütçenin üstündedir"* diyor.

Yolsuzluk ve rüşvetin, zenginin daha zengin, fakirin daha fakir olmasında ne kadar etkili olduğunu da yaşayarak da görebiliyoruz

Ayrıca resmî veriler de bunu doğruluyor. TÜİK'in **"Gelir ve Yaşam Koşulları 2020"** araştırmasına göre;

* Nüfusun en zengin yüzde 20'sinin toplam gelirden aldığı pay 2010 yılında yüzde 46,7 iken, 2020 yılında yüzde 47,5'e yükselmiş.

* Nüfusun en zengin yüzde beşinin 2006 yılında toplam gelirden aldığı pay yüzde 20 iken, 2021'de yüzde 21,4'e yükselmiş.

* Gelir dağılımını gösteren Gini katsayısı, 2010 yılında 0,404 iken, 2020 yılında 0,410'a yükselmiş, yani gelir dağılımı bozulmuş.

* Tekrar etmek gerekirse, aynı ülkede aynı havuzu paylaşan zengin daha zengin olunca, yoksul da daha yoksul oluyor. TÜİK'e göre toplam nüfusun gelirden en az pay alan yüzde 10'unun nüfus içindeki payı 2010 yılında yüzde 14,4 iken 2020 de artmış ve yüzde 14,6 olmuş.

* Toplam nüfus içerisinde ciddi anlamda finansal maddi yoksulluk çekenlerin oranı, 2019'da yüzde 26,3 iken, 2020 yılında 27,4'e yükselmiş. Yani 23 milyon insan ciddi yoksulluk içindedir.

Mesele gelir dağılımında aşırı bozulmanın nereye kadar gideceğidir.

İktidarın gelir dağılımını düzeltici politikaları olamaz. Aksi halde kurduğu düzen bozulur.

AKP'de başbakanlık yapmış, başbakan yardımcılığı yapmış olanların açıklamalarından ve "**128 milyar dolar nerede?**" gibi uygulamalardan yola çıkarak;

AKP, vakıflar, tarikatlar, müteahhitler ve bazı bürokratları ile merkezi devlet ve belediyelerin imkânlarını ve imtiyazlarını kullanarak, kamu kaynaklarını partizanlara aktarıyor. Yandaş olmayanlardan gelir ve servet transferi yapıyor. Bu yolla zenginleşenleri yanında tutuyor. Yoksullaşan halka da, iş yaratmayıp, bütçeden para ödeyerek onları biata bağlıyor ve onlar için siyasi özgürlük yolunu kapatıyor.

Ne var ki AKP'nin bu yolu çıkmaz bir yoldur. Çünkü bu durumda ekonomik istikrar daha çok bozuldu. İşsiz sayısı arttı. Giderek yoksullaşan halk, doğal olarak şimdi açlık riski ile karşı karşıyadır.

Açlığın ne olduğunu atasözleri daha etkili anlatır.

Aç aman bilmez. (Aç hiçbir mazeretle susturulamaz.)

Aç at yol almaz. (İş gördürdüğünüz kimselerin haklarını tam olarak vermezseniz kendilerinden yararlanamazsınız.)



İbrahim Kahveci

Daha ne kaldı?

Şükretmek önemli. İnsan şükretmez ise daha ağır sorunlarla nasıl baş edebilir? Nitekim şükür konusunda, gelir kaybında sabır konusunda Diyanet vaazlarında epey yol aldık.

Şükretmek açısından maddi durum da önemlidir. Fakirliğe, yoksulluğa sabretmek mesela... Epey vaaz verildi bu konularda.

Bu işin elbette ekonomik boyutu da var. Mesela dün TÜİK “Gelir ve Yaşam Koşulları” sonuçlarını açıkladı.

Önceki yıl (2019) 11 milyon 641 bin olan yoksul sayısı 12 milyon 267 bine çıkmış. Hatta geçen yıl yüzde 7,0'ye kadar düşürülen konut kredi faizlerine rağmen kiracı oranı yüzde 25,6'dan yüzde 26,2'ye çıkmış. Ev sahibi olanların oranı da yüzde 58,8'den yüzde 57,8'e gerilemiş.

İki günde bir et, tavuk ya da balık içeren yemek masraflarının karşılanma durumu da yüzde 66,4'ten yüzde 62,7'ye gerilemiş.

Kısaca fakirlik ciddi şekilde artmış.

Fakirlik arttı ama hangi yılda? OECD içinde Çin'den sonra tek büyüme gösteren ülke olan Türkiye'de arttı.

Çok öğündüğümüz büyüme rağmen fakirlikte artmış...

Hatta fakirlik artarken zenginimiz de artış göstermiş.

Kimler fakirleşmiş? Kimler zenginleşmiş?

Yüzde 5'erli gruplar halinde bakıyoruz. Buna göre toplumun yüzde 90'nının tamamında gelirden alınan pay 2019 yılına göre gerileme göstermiş. Sadece kalan yüzde 10 gelirini artırmış. Son yüzde 10'un gelirinde de kazanç farkı var tabii. Mesela

16.06.2021

en zengin yüzde 10'luk dilimin alt 5'i gelirden aldığı payı 0,17 puan artırırken, en zengin 5'lik kesim payını 1,20 puan artırmış.

Kriz öncesi kabul edeceğimiz 2017 yılına göre ise fakirleşme resmen alt gelir gruplarını vurmuş. En alt yüzde 45'lik toplum kesimi 2017 yılında gelirden yüzde 20,55 pay alıyordu. İşte bu pay 2020 yılında yüzde 19,75'e geriledi. Ve en yüksek kayıplar da aşağıdan yukarıya doğru geldi.

Mesela en ama en fakir ilk yüzde 5'lik kesimin gelirden aldığı pay 0,96 seviyesinden 0,85'e geriliyor. Bir üstü yüzde 10'luk kesimin payı da yüzde 3,25'ten 3,08'e düşüyor. Adeta altta kalanın canı çıkmış durumu söz konusu.

Burada bir nokta daha önemli. 2017-2020 arasında orta sınıf diyeceğimiz beyaz yakalı kesim ise eski yılların tersine gelirden aldıkları paylarını küçük oranda da olsa artırmışlar.

AK Parti döneminde nerede ise sürekli gelir kaybına uğrayan orta sınıf son krizde gelir artıran kesim olmuş.

Bunu istihdam-işsizlik verilerinden de gözlüyoruz. Mavi yaka diyeceğimiz alt eğitim ve iş grubu bu krizden derin etkilendi. Yaklaşık 2,3 milyon mavi yakalı işini kaybederken beyaz yaka diyeceğimiz orta sınıf ise 1 milyon civarında iş buldu.

2001 krizinde ağır darbe alan beyaz yaka bu sefer kriz yaşamadı. Ama onun yerine mavi yaka çok derin bir kriz içerisinde.

İyi ama bu ekonomik tablo seçim tercihlerine yansımış mı? İşte orada devreye şükretmek ve sabretmek gibi Diyanet hutbeleri ve meydanlardaki dini söylemler devreye giriyor.

En son Haziran 2015'te akli-iktisadi seçim yapan Türkiye, sonraki seçimlerde sandığa iktisadi durumu yansıtmamış oldu.

Fakat bugün geline nokta bu durumun daha ne kadar idare ettirilebileceği meselesidir. Çünkü gelir dağılımı o derece bozulmaya başlamıştır ki, eski küçük kazanımları bile tamamen geri verilmek zorunda kalmıştır.

Millet gerçekten aç ise gerisi teferruat ve uzatmalardır. Bütün mesele bu sürecin nasıl olacağıdır?



16 Haziran 2021, Çarşamba

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Cumhurbaşkanı, Kılıçdaroğlu'nu ve Akşener'i neden dış gezilere götürmüyor?

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, önemli görüşmeler yaptığı Brüksel'e ve Azerbaycan'la olan kardeşliğimizin bir kez daha vurgulandığı Şuşa'ya neden **Kemal Kılıçdaroğlu** ile **Meral Akşener**'i de götürmedi? Oysa **Kılıçdaroğlu** ve **Akşener**'in Cumhurbaşkanı'na eşlik etmeleri, Türkiye'de çoğulcu ve özgürlükçü demokrasinin varlığının kanıtlanmasını sağlayabilirdi.

Bir fırsat...

Bu ikili yani **Kılıçdaroğlu** ve **Akşener**, Cumhurbaşkanı NATO liderleriyle görüşürken, sürekli basın toplantısı yaparak **Erdoğan**'ı nasıl devireceklerini ve AK Parti tarafından yapılmış altyapı yatırımlarını nasıl yıkacaklarını anlatırlardı. **Kılıçdaroğlu** ve **Akşener** ayrıca **Erdoğan**'ın görüştüğü liderlerle de baş başa görüşmeler yapabilirdi.

Tehdit edebilirlerdi

Örneğin, Kanal İstanbul projesinde yer alacağı bilinen İngiltere'nin Başbakanı **Boris Johnson**'ı tehdit edebilirlerdi. Hatta daha da ileri gidip, "**Eğer İngiltere, Kanal İstanbul'da yer alırsa bu ülkeyle ilişkilerimize son verir ve Ankara'daki İngiliz Büyükelçiliği'ni kapatırız**" da diyebilirlerdi. Aynı şekilde **Macron** ve **Merkel** de uyarılır, hatta AK Parti iktidarı döneminde yapılan bazı köprüleri yıkacaklarını da anlatabilirlerdi. Yapımı devam eden Çanakkale Köprüsü'ne ilişkin tutumlarını henüz belirlemedikleri için bu konuyu üstü kapalı geçebilirlerdi.

Biden ve Aliyev

Bizim muhalefet liderleri, **Biden**'la görüşürken ona **Erdoğan**'ın Rus lider **Putin** ile kanka olduklarını hatırlatır ve "**Biz iktidar olduğumuzda S-400'leri su deposu yapacağız**" diyebilirlerdi. **Kılıçdaroğlu** ve **Akşener**, Şuşa ziyaretinde de **Aliyev**'i uyarır ve "Erdoğan mutlaka devrilecektir" diyerek ondan yardım isteyebilirlerdi. Kısacası, Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, **Kılıçdaroğlu** ile **Akşener**'i dünyaya tanıtmadığı için, Türk demokrasinin çapı konusunda bir anlatım fırsatı kaçırılmıştır.